

495

OPPDRAKSMELDING

Kommunedelplan E6-E8 Skibotn,
Storfjord kommune; konsekvenser
for dyre og fuglelivet

Stein Ø. Nilsen
Karl-Birger Strann

NINA • NIKU

NINA Norsk institutt for naturforskning

Kommunedelplan E6-E8 Skibotn,
Storfjord kommune; konsekvenser
for dyre og fuglelivet

Stein Ø. Nilsen
Karl-Birger Strann

NINA•NIKUs publikasjoner

NINA•NIKU utgir følgende faste publikasjoner:

NINA Fagrapport**NIKU Fagrapport**

Her publiseres resultater av NINAs og NIKUs eget forskningsarbeid, problemoversikter, kartlegging av kunnskapsnivået innen et emne, og litteraturstudier. Rapporter utgis også som et alternativ eller et supplement til internasjonal publisering, der tidsaspekt, materialets art, målgruppe m.m. gjør dette nødvendig.

Opplag: Normalt 300-500

NINA Oppdragsmelding**NIKU Oppdragsmelding**

Dette er det minimum av rapportering som NINA og NIKU gir til oppdragsgiver etter fullført forsknings- eller utredningsprosjekt. I tillegg til de emner som dekkes av fagrapportene, vil oppdragsmeldingene også omfatte befaringsrapporter, seminar- og konferanseforedrag, årsrapporter fra overvåkningsprogrammer, o.a.

Opplaget er begrenset. (Normalt 50-100)

Temahefter

Disse behandler spesielle tema og utarbeides etter behov bl.a. for å informere om viktige problemstillinger i samfunnet. Målgruppen er "almenheten" eller særskilte grupper, f.eks. landbruket, fylkesmennenes miljøvern-avdelinger, turist- og friluftlivskretser o.l. De gis derfor en mer populærfaglig form og med mer bruk av illustrasjoner enn ovennevnte publikasjoner.

Opplag: Varierer

Fakta-ark

Hensikten med disse er å gjøre de viktigste resultatene av NINA og NIKUs faglige virksomhet, og som er publisert andre steder, tilgjengelig for et større publikum (presse, ideelle organisasjoner, naturforvaltningen på ulike nivåer, politikere og interesserte enkeltpersoner).

Opplag: 1200-1800

I tillegg publiserer NINA og NIKU-ansatte sine forskningsresultater i internasjonale vitenskapelige journaler, gjennom populærfaglige tidsskrifter og aviser.

Nilsen, S.Ø. & Strann, K-B. 1997 , Kommunedelplan E6-E8 Skibotn, Storfjord kommune; konsekvenser for dyre- og fuglelivet. NINA Oppdragsmelding 495: 1-12

Tromsø, september 1997

ISSN 0802-4103

ISBN 82-426-0846-6

Forvaltningsområde:

Naturinngrep

Management area:

Major land use change

Rettighetshaver ©:

Stiftelsen for naturforskning og kulturminneforskning

NINA•NIKU

Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

Redaksjon:

Kjell Einar Erikstad

NINA•NIKU, Tromsø

Design og layout:

Elin Skoglund

Sats: NINA•NIKU

Kopiering: Norservice

Opplag: 75

Kontaktadresse:

NINA, avd. for arktisk økologi

Storgt. 25

9005 Tromsø

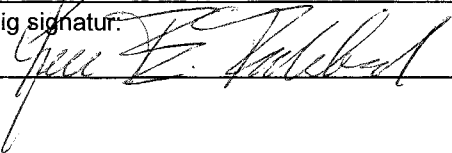
Tel: 77 60 68 80

Fax: 77 60 68 82

Tilgjengelighet: Åpen

Prosjekt nr.: 18231

Ansvarlig signatur:

Oppdragsgiver:

Statens Vegvesen

Referat

Nilsen, S.Ø. & Strann, K-B. 1997 , Kommunedelplan E6-E8 Skibotn, Storfjord kommune; konsekvenser for dyre- og fuglelivet. NINA Oppdragsmelding 495: 1-12.

132 fuglearter er registrert i undersøkelsesområdet fra Skibotn til Brennfjell, hvorav 88 er funnet hekkende. De nedre delene av dalføret er dominert av spurvefugl som løvsanger, svarthvit fluesnapper, rødvingetrost, gråtrost og bjørkefink, mens en langs elva finner vadefugl som strandsnipe og rødstilk. De rikeste områdene for spurvefugl er på strekningen Kjiholmen - Skibotnelva (Alt. 5) og langs strandsonen og elvedeltaet (Alt. 3 og deler av Alt. 1 og Alt. 2) Her dominerer arter som gråfluesnapper, hagesanger og jernspurv, mens sjeldnere arter som tornsanger, bøksanger og toppmeis er også observert her. Det er registrert elgtrekk på tvers av dalføret nord for Brennfjellet og Bærfjellet. Dette trekket passerer eksisterende trase av E8 og har små konsekvenser for valg av vegalternativ. Området langs elva fra Skibotn til Kvitli er et meget viktig helårsområde for elg. Det er registrert høye tettheter av stor- og orrfugl øst av Alt. 5, og den sjeldne hønsefuglen jerpe er funnet med unger langs dette vegalternativet.

Abstract

Nilsen, S.Ø. & Strann, K-B. 1997 , Kommunedelplan E6-E8 Skibotn, Storfjord kommune; konsekvenser for dyre- og fuglelivet. NINA Oppdragsmelding 495: 1-12.

132 birdspecies were registered in the valley from Skibotn municipality to the mountain Brennfjell. 88 of these birdspecies were found breeding. The valley is dominated by passerines (perching birds) like Willow Warbler, Pied Flycatcher, Redwing, Fieldfare and Brambling while waders like Common Sandpiper are breeding commonly along the river. The area with the highest abundance of passerines is found along the Skibotn river north of the farm Kidholmen (Alt. 5) and along the shoreline and river delta (Alt. 3 and parts of Alt. 1 and 2). The river delta is dominated by species like Spotted Flycatcher, Garden Warbler and Dunnock, but also more rear birds like Whitethroat, Wood Warbler and Crested Tit are observed here. The Elks are migrating across the valley north of the mountains Brennfjell and Bærfjellet. This migration is already passing the existing E8 and must be considered not having consequences for which of the new alternatives to be chosen. The area along the Skibotn River is considered a very important all-the-year-round area for Elk. The area Ruohthavarri, East of Skibotn River, is a very important area for gamebirds as Capercaillie and Black Grouse. Also the rear Hazel Hen is breeding along Alt. 5.

Forord

I henhold til Plan og Bygningsloven av 1. juli 1997 skal alle veianlegg som overskrider 150 millioner i totalsum konsekvensutredes med hensyn til naturmiljø og landskapsmessige endringer. I forbindelse med kommunedelplan Skibotn er 6 alternativer til veitrasé vurdert i henhold til faunaen i området. NINA avd. for arktisk økologi fikk i henhold til kontrakt av 14.04.97 i oppdrag å utrede mulige konsekvenser for dyre- og fuglelivet.

Rapporten belyser planområdets naturgitte forhold som geologi, vegetasjon, vann, vassdrag, områder med høyt biologisk mangfold eller viktige økologiske sammenhenger som for eksempel strandsoner, hekkehabitater, trekkveier for elg, evt. yngleområder og rødlistearter.

Petter Hildre har vært kontaktperson hos Statens Vegvesen, Troms. Vi takker for samarbeidet. Vi takker også Øystein Overrein ved Fylkesmannens Miljøvern-avdeling for opplysninger fra viltkartverket, førsteamanuensis Geoffrey Corner, UiTØ for opplysninger om kvartærgeologiske forhold i undersøkelsesområdet og Torleif Eriksen, Skibotn for opplysninger om dyrelivet i dalføret.

Innhold

Referat	3
Abstract.....	3
Forord	4
1 Innledning	5
2 Metoder og materiale	5
2.1 Områdebeskrivelse	5
2.2 Datainnsamling og analyse	5
3 Resultater	6
4 Diskusjon	8
4.1 Vurdering av de forskjellige alternativene	8
4.2 Konsekvensark.....	11
5 Sammendrag	11
6 Summary	12
7 Litteratur.....	12

1 Innledning

NINA Avd. for arktisk økologi ble engasjert av Statens Vegvesen i forbindelse med planlagt utbygging av ny trasé på E6 igjennom Skibotn og en ny trasé på E8 fra Skibotn til Brennfjell. Det ble gjennomført undersøkelser i perioden 21. mai-10. juli 1997, i tillegg ble det innhentet opplysninger fra Viltkartverket, Fylkesmannen i Troms.

2 Metoder og materiale

2.1 Områdebeskrivelse

Berggrunnen i Skibotn består av skifer og kalkstein, og kvartærgeologien i dalbunnen er preget av isfrontavsetninger og glacifluviale avsetninger. I området mellom Brennfjell og Nedrevann (40-80 m.o.h.) er landskapet i stor grad preget av havbunnsavsetninger. Det er avsatt store mengder finkornige masser (silt) i disse områdene. Langs Skibotnelva er det terrasser med grus og sand, og sør av Fossmo består de av gamle elveterrasser og er preget av en stor isbreavsetningsfront (NGU 1975). Denne fronten og en morenerygg ved Nedrevann er vurdert verneverdig (G. Corner, UiTØ, pers. komm).

Vegetasjonen er preget av tørre furumoer ofte iblandet storstammet bjørk, langs Skibotnelva er vokser frodig gråor/hegg-flommarkskog.

2.2 Datainnsamling og analyse

Det er foretatt registreringer av dyre- og fuglelivet i planområdet i perioden 27.mai -10.juli 1997 . I tillegg er det tatt med registreringer utført av Vegard Bunes og Geir Helge Systad, UiTØ i forbindelse med ekskursionsjoner på Skibotnfjæra 21.-27.mai 1997. Det finnes også en del data innsamlet i planområdet i forbindelse med ringmerkingsvirksomhet og generell datainnsamling utført av forfatterne. Torleif Eriksen, Skibotn ble intervjuet for å samle inn data på store pattedyr, skogsfugl og rovfugl/ugler i Skibotnområdet. Eriksen har drevet jakt i området i over 50 år, er godt kjent med dyre- og fuglelivet i dalføret og har tilført rapporten en rekke nye opplysninger om dyrelivet som tidligere var lite kjent.

Det ble registrert relative tettheter av spurvefugl ved hjelp av en modifisert punkttakseringsmetode (Svalastog & Fremstad 1996, Kålås et al. 1995). For hver 200 meter langs transektene ble all syngende eller flygende fugl registrert inntil 100 meter fra punktet. Det ble registrert i 15 minutter på hvert punkt. Arter som opptrådte mer enn 100 meter unna ble tatt med for å fange opp arter som opptrer fåtallig og/eller har store territorier. Dette er gjerne arter som har vidtlydende sang eller annen adferd som enkelt oppdages (Svalastog & Fremstad 1996, Kålås et al. 1995).

For pattedyr ble det observert direkte sportegn som ekskrementer, beitemerker eller yngleplasser. Det er også gjort observasjoner av spor på snøen i vinterhalvåret. Det er innhentet informasjon fra Viltkartverket, Fylkesmannen i Troms og Torleif Eriksen, Skibotn kom med ytterlig informasjon om gaupe og bjørn i nedre del av dalføret.

3 Resultater

Det er registrert 132 fuglearter i undersøkelsesområdet, hvorav 88 av disse artene er hekkende eller har framvist adferd som tyder på hekking. 30 av fugleartene er i hovedsak registrert på eller ved strandsonen i Skibotn. Det er registrert elg, gaupe, mår og ekorn i undersøkelsesområdet, i tillegg finnes flere eldre bjørnehi her (T. Eriksen, pers. komm). I 1997 ble det registrert en binne med 2 unger i en av sidedalene vest for Skibotndalen (Ø. Overrein, pers. komm.).

Tabell 1, Registrerte fuglearter i undersøkelsesområdet med tetthetsindekser

Symbol for tetthetsindeks;

- +++ Forekommer tallrikt
- ++ Forekommer regelmessig, men relativt fåtallig
- + Forekommer sporadisk og tilfeldig
- Forekommer sjelden eller tilfeldig (< 3 observasjoner)
- H Påvist hekking
- h Sannsynlig hekking/ hekkeadferd
- t Observert på trekk
- ? Ukjent om de hekker

Art	Indeks	Art	Indeks
Storlom	++ t	Makrellterne	+ h
Smålom	++ h	Rødnebbterne	+++ H
Horndykker	+++h	Tyvjo	+ t
Gråhegre	++	Sandlo	++H
Grågås	+ t	Heilo	++
Gravand	++ H	Vipe	++ H
Stokkand	(+)++ H	Steinvender	++ H
Stjertand	+++t	Temmincksnipe	++ h
Krikkand	+++ H	Myrsnipe	++ t
Brunnakke	++ h	Enkeltbekkasin	+++ H
Toppand	++ H	Rugde	++ h
Bergand	+ h	Tjeld	+++ H
Ærfugl	+++ H	Brushane	++ h
Sjørørre	++	Strandsnipe	+++ H
Havelle	+++	Rødstilk	+++ H
Kvinand	+++ H	Sotsnipe	+
Siland	+++ h	Grønnstilk	++ H
Laksand	(+) ++ t	Gluttsnipe	++ H
Kongeørn	+ ?	Skogsnipe	+ ?
Havørn	+	Storspove	++ H
Fjellvåk	++H	Småspove	++ ?
Hønsehauk	++ h	Svømmesnipe	++
Spurvehauk	++H	Ringdue	++ h
Jaktfalk	+	Gjøk	+++ h
Dvergfalk	++ H	Perleugle	++ H
Tårnfalk	++ ?	Haukugle	++ H
Lirype	+++ H	Jordugle	++ H
Storfugl	+++H	Spurveugle	++ h
Orrfugl	++ H	Hornugle	+h

Tabell 1 forts.

Art	Indeks	Art	Indeks
Jerpe	++ H	Hubro	- h
Hettemåse	+++H	Flaggspett	+
Sildemåse	+	Dvergspett	++ h
Gråmåse	+++ H	Tretåspett	+h
Svartbak	++ h	Sanglerke	++?
Fiskemåse	+++ H t	Sandsvale	(+)++ H
Låvesvale	+ h	Buskskvett	++ H
Taksvale	+++ H	Rødstjert	+++ H
Trepiplerke	+++ H	Blåstrupe	+++ H
Heipiplerke	++ H	Rødstrupe	+++ H
Lappiplerke	+	Rødvingetrost	+++ H
Gulerle	++ H	Måltrost	+++ H
Linerle	+++ H	Gråtrost	+++ H
Varsler	+	Ringtrost	+ h
Sidensvans	++	Svarttrost	++ h
Stær	+ H	Granmeis	+++ H
Nøtteskrike	++ ?	Blåmeis	++ h
Skjære	+++ H	Kjøttmeis	+++ H
Kråke	+++ H	Lappmeis	+ ?
Ravn	+++ H	Toppmeis	+
Fossekall	+++ H	Trekryper	++ h
Gjerdsmett	+	Gråspurv	+++ H
Jernspurv	+++ H	Bokfink	+++ H
Sivsanger	++ H	Bjørkefink	+++ H
Gulsanger	++ h	Dompap	+++ H
Hagesanger	+++ H	Grønnfink	+++ H
Munk	++ h	Bergirisk	+ h
Tornsanger	+	Gråsisik	+++ H
Løvsanger	+++ H	Polarsisik	+++ H
Gransanger	++ H	Grønnsisik	+++H
Lappsanger	+ ?	Furukorsnebb	++ H
Bøksanger	++	Grankorsnebb	+
Fuglekonge	++ H	Konglebit	+
Svarthvit Fluesnapper	+++ H	Sivspurv	+++ H
Gråfluesnapper	+++ H	Dvergspurv	+ h
Stjertmeis	+	Gulspurv	+ h
Steinskvett	+ ?	Snøspurv	+++ t

4 Diskusjon

4.1 Vurdering av de forskjellige alternativene

Denne kommunedelplanen omfatter 2 separate veganlegg, omlegging av E6 forbi Skibotn sentrum og omlegging av dagens E8 fra Skibotn t.o.m. Brennfjell. Det er gjort vurderinger med hensyn til fugle- og dyrelivet langs 5 forskjellige alternativer i Skibotn sentrum og et alternativ langs Skibotnelva.

Alternativ 0

Dette alternativet omfatter utbedringer av eksisterende riksveg gjennom Skibotn slik som den foreligger i dag. Ved utbedringer av denne traséen vil det, der det er bebyggelse, legges samleveger på begge sider av den forbedrede riksvegen. Det er få konflikter med dyre- og fugleliv i området som er preget av bebyggelse og småindustri. Det ble i 1995 funnet hornugle med hekkeadferd på furumoene mellom Myrgjerdet og Skibotn skole (T. Eriksen, pers. komm.). Området er ellers preget av tørre furumoer, det er lave tettheter av spurvefugl og skogsfugl i disse delene av planområdet. Det ble registrert løvsanger, kjøttmeis, granmeis, svarthvit fluesnapper, rødvinge- og gråtrost i dette området. Det ble funnet et gammelt spurvehaukreir ved Olderelev.

Alternativ 1

Dette alternativet går på oversiden av eksisterende bebyggelse fra ca. 500 meter nord om Kvalberg, skjærer seg igjennom bebyggelsen på vestsiden av gården Tu og kobles på eksisterende E6 ved Mellomjorda. I den del av traséen som går gjennom furuskogen ved Solli er det ikke funnet store tettheter av spurvefugl eller hønsefugl, men både orrfugl og storfugl observeres i området. Fuglelivet var dominert av løvsanger, bjørkefink og rødvingetrost, men også gransanger ble registrert her på to lokaliteter. Denne del av traséen er preget av tildels tørr furuskog, i enkelte deler ovenfor furuskogen finnes rikere ospelie. Disse liene kommer ikke i konflikt med veialternativet, og er derfor ikke undersøkt nærmere med hensyn til dyre- og fuglelivet. I den nordlige delen av traséen passerer furumoene på østsiden av eksisterende E6, dette området er relativt fattig med hensyn til fuglelivet.

Det ble funnet høyere tettheter av spurvefugl i den delen av traséen vest for Skibotnelva, dette området er preget av rik gråor/hegg-flommarkskog med høye tettheter av spurvefugl. Arter som gråfluesnapper, hagesanger, jernspurv, løvsanger og bjørkefink dominerer. De mer uvanlige spurvefuglartene bøksanger og tornsanger ble også påvist syngende i

dette området. Det ble funnet høye tettheter av troster, både gråtrost, rødvingetrost og måltrost ble funnet hekkende her, og flere svartroster ble påvist syngende. Det er funnet hekkende spurvehauk i området, og fjellvåk er observert. Av hønsefuglene dominerer lirype, men både orrfugl og storfugl er observert her. Blant vaderne er strandsnipe funnet hekkende langs elva, og enkeltbekkasin, rugde og tjeld observeres vanlig. Andre våtmarks-arter som opptrer i større antall er krikand og siland, det er også observert stokkand og kvinand.

I det landbrukspregede området mellom elva og Mellomjorda ble bokfink, bjørkefink, grønnefink, grønnsisik, gulspurv, løvsanger og gransanger registrert.

Det ble registrert beitemerker og ekskrementer av elg i området langs elva. Området langs Skibotnelva fra Fossmo til Kvitlielva er nevnt i viltkartverket som et godt helårsområde for elg (Ø. Overrein, pers. medd.). En eventuell ny bro over Skibotnelva må tilpasses slik at problemer for både elgtrekk og friluftsliv (fiske) minimaliseres, dette kan gjøres v.h.a. randsoner/tilbaketrunkne brokar. I furuskogen ble det også funnet flere ekornreir.

Alternativ 2

Dette alternativet er en videreføring av eksisterende E6 igjennom Skibotn sentrum og den nye traséen går igjennom idrettsanlegget øst av LHL's kurssenter og kobles på alternativ 1 øst for Strandbu camping og følger herfra samme trasé til Mellomjorda. Det er ikke funnet høye tettheter av spurvefugl i dette området som er preget av tørre furumoer og bebyggelse/idrettsanlegg. Det ble registrert rødvingetrost, svarthvit fluesnapper, kjøttmeis og granmeis i dette området. På østsiden av den foreslåtte traséen hekket det hornugle i 1995.

For videreføringen av traséen på vestsiden av Skibotnelva, se vurderingen under alternativ 2. Det skal spesielt nevnes funnet av de sørlige spurvefuglartene bøksanger og tornsanger. Det er svært få funn av tornsanger i Troms fylke.

Alternativ 3

Dette alternativet følger kystlinjen fra Sommarset til Myrgjerdet for så å kobles på eksisterende E6 NØ for LHL's kurssenter. Dette området består av et svært rikt våtmarksystem med elvedeltaet, de 2 flate øyene Pettersøya og Guoskat, og omfattende strandsone med leirbunn/rullesteinsfjære. Området er svært rikt på vannfugl og det er funnet høye konsentrasjoner av brunnakke, krikand, svartand, stokkand, ærfugl og havelle i området.

Det er påvist flokker på rundt 100 horndykker, 50 toppand, 70 svartand og i tillegg mindre flokker med siland, laksand og kvinand i elvedeltaet om våren.

Dette er i stor grad fugler som bruker delta-området som rasteplass til isen går på vannene lenger opp i dalføret. Kortnebbgås og grågås er observert her, det er ikke kjent om sistnevnte hekker på øyene. Gravanda har hekket i dette området de siste 20 årene. En rekke vadefuglarter bruker området til beiting på vår- og høsttrekket, bl.a. er det registrert mer 100 myrsnipen, 50 heilo, 20 tjeld, titalls lappspove, steinvender, sandlo, rødstilk, enkeltbekkasin og temmincksnipe. I tillegg er mindre mengder vipe, gluttsnipe, grønntilk, storspove, svarthalespove, fjæreplytt og sandløper observert her. Tjeld, storspove, sandlo og vipe er funnet hekkende i dette området, i mindre antall er det funnet hekkende brushane, enkeltbekkasin og temmincksnipe. Det er også registrert mer enn 50 fiskemåse, 20 hettemåse, gråmåse, svartbak, sildemåse og opptil 4 tyvjo og 2 fjelljo i området. Av andre sjøfugler er storskarv, mer enn 50 lomvi og 10 alke observert i fjorden utenfor planområdet. Området er viktig for en rekke arter om vinteren. Mellom 100-300 fjæreplytt har sitt faste overvintringsområde her i perioden fra oktober t.o.m. april.

En rekke spurvefugler hekker i området, såsom linerle, sivspurv, blåstrupe, sandsvale, gråsisik og grå- og rødvingetrost. Langs elva hekker fossekall og strandsnipe. Våtområdet ved Myrgjerdet er brukt som beiteområde for sand- og låvesvaler, i tillegg hekker hagesanger og løvsanger her. Våtmarksområdene er også viktig for trekkende spurvefugl, arter som ringtrost, heipiplerke, bjørkefink og bergirisk er observert på trekket i dette området.

Det ble funnet ekskrementer og beitespor av elg i området, og 2 ekornreir ble funnet i furuskogen i den sørlige delen av traséen.

Området er foreslått vernet som naturreservat i Verneplan for våtmark i Troms, Fylkesmannen i Troms, 1996.

Alternativ 4

Alternativ 4 følger i stor grad dagens E6 vestfra og krysser ca. 200 meter før Statoilstasjonen for så å krysse elva ca. 300 meter nedenfor dagens bru. Den kobles så til ca. 350 meter nord om Leaibeluokka. Området på vestsiden av elva består av flommark oreskog med en rekke permanente smådammer/kanaler som skaper fine habitater for spurvefugl. Det er registrert høy tetthet av varmekjære arter som hagesanger, gråfluesnapper og jernspurv langs elva. Den sjeldne torsangeren ble også registrert syngende i dette området. Ved en eventuell kryssing av elva må det tas hensyn til elgtrekk og friluftsliv v.h.a. randsoner/tilbaketrunkne brukar.

Alternativ 5

Den foreslåtte traséen følger vestsiden av Skibotnelva til ca. 1 km nord om Kidholmen, for så å krysse elva.

Resten av traséen fra Kidholmen til Brennfjell følger eksisterende grusvei.

Den første delen av traséen nordfra består i hovedsak av storstammet furuskog iblandet løvskog langs elva, lenger opp i dalføret er det rik blandingsløvskog bestående av bjørk, selje og or. I furuskogsområdet er det funnet fine bestander av storfugl og orrfugl, og den sjeldne arten jerpe er funnet hekkende ved Stormyra. Det er også ei registrering av tre jerper like nord om den planlagte kryssingen av elva.

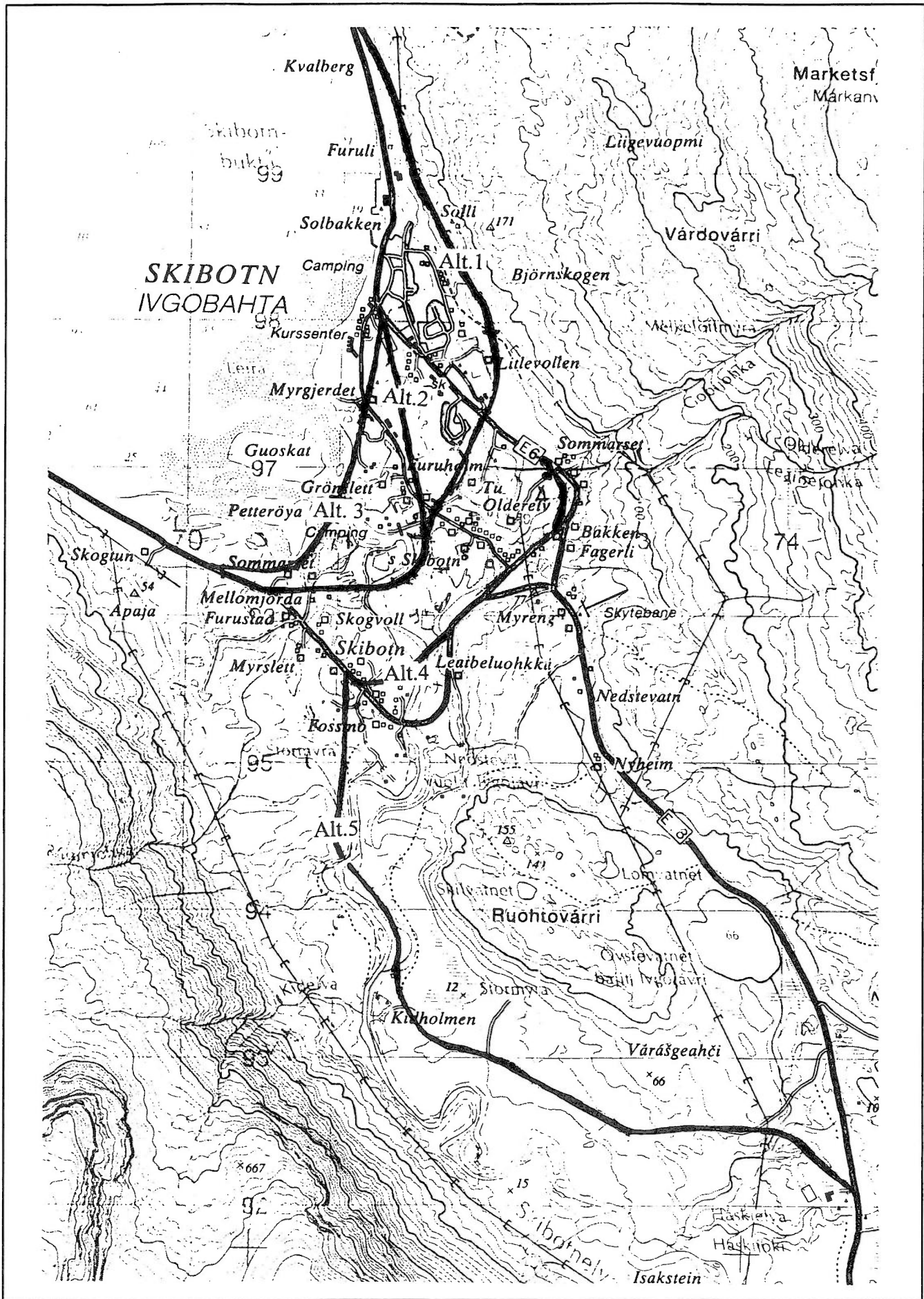
Det er registrert høye konsentrasjoner av spurvefugler såsom sivspurv, bjørkefink, granmeis, løvsanger, hagesanger, svarthvit fluesnapper og bokfink i dette området. Andre spurvefuglarter som hekker forholdsvis vanlig er linerle, gråtrost, rødvinge-trost, kjøttmeis og grønntilk. I de år med mye kongler finner en furukorsnebb vanlig hekkende i den del dalføret som er dominert av furuskog, en annen konglespesialist som da kan observeres er konglebiten. Langs elva hekker flere par med strandsnipe, og tårnfalk og kongeørn er observert jaktende i området.

På østsiden av elva følger traséen høystammet bjørkeskog som tildels er preget av beiting. Dette skaper et parkpreget landskap og det er registrert svært høye tettheter av arter som trepiplerke, gråfluesnapper, jernspurv, hagesanger, rødstrupe, blåstrupe og rødstjert. Det ble observert gulsanger, bøksangere og munk i 1997, tidligere rapporter antyder at flere par av den sjeldne dvergspurven kan ha hekket i planområdet (Strann, K-B. 1989).

I bjørkeskogsområdet ble det også registrert tretåspett og dvergspett, sistnevnte er funnet hekkende. I fuglekasser langs veggen fra Kidholmen til Brennfjell har det i flere år hekket perleugle. I 1995 og 1996 ble spurveugle observert i undersøkelsesområdet, adferden tydet på hekking eller hekkeforsøk. I 1995 ble det skutt ett eksemplar av den sjeldne lappugla ved Brennfjell, senere samme år ble ett individ av denne sjeldne arten påkjørt ved Furustad i Skibotn. Disse fuglene er nå i Tromsø Museums samlinger. Området ved Ruohtavarri, som ligger nord om den foreslåtte traséen, er et svært viktig område for storfugl og orrfugl. Det hekker også lirype i disse områdene.

På miljøvernavdelingens viltkartverk er hele området langs Skibotnelva fra Kvitli til Skibotn betegnet som et meget viktig helårsområde for elg. Elgen trekker fra disse områdene ved Isakstein og krysser dagens E8 vest av Brennfjellet. Det er observert gaupe i området nord for Kidholmen, dette området er også saubeite for Skibotn grunneierlag. Andre vanlige pattedyrarter i undersøkelsesområdet er ekorn og mår.

Området langs elva fra Kidholmen og nordover innehar svært høye tettheter av både skogsfugl og spurvefugl, og må vurderes lokalt og/eller regionalt verneverdig.

Figur 1, Kart over området med 6 vegalternativer

4.2 Konsekvensark

En konsekvensanalyse er en systematisk vurdering av alle relevante fordeler og ulemper som nye vegger eller tiltak på eksisterende veg fører til, uavhengig av om fordelene eller ulempene kan prissettes (SVV 1995). Naturmiljø er en typisk «ikke-prissatt konsekvens» sammen med kulturminner, friluftsliv, nærmiljø o.l. som bare kan måles i antall, areal og volum. Til hjelp med dette arbeidet har Statens Vegvesen utarbeidet Håndbok 140, «Konsekvensanalyse» hvor hver trasé eller strekning av denne traséen skal verdsettes og vurderes på en 9-delt skala. En slik vurdering er foretatt for hver av de seks vegalternativene fra Skibotn ut ifra hensyn til fauna og naturtype.

Tabell 2, Betydningsskala for naturmiljø, vår vurdering av 5 ulike alternativer. Alternativ 0 er eksisterende vegtrasé.

Alt.	Verdi	Omfang	Konsekvens	Tegn
0	Liten	Lite neg.	Få endringer	0
1	Liten	Middels neg.	Middels neg.	--
2	Middels	Middels neg.	Middels neg.	--
3	Stor	Stort neg.	Stor neg.	---
4	Liten	Middels neg.	Liten neg.	-
5	Stor	Middels neg.	Stor neg.	---

5 Sammendrag

Det er registrert 132 fuglearter i undersøkelsesområdet i Skibotn, hvorav 88 er funnet hekkende. 29 av disse fugleartene finnes hovedsakelig på og ved strandenga i Skibotn. Dalføret har høy diversitet av spurvefugl, og det mosaikkaktige landskapsbildet på begge sider av elva med bjørk, gråor/hegg, landbruksarealer i forskjellige stadier av gjengroing og furumoer skaper mange kantsoner og gjør at en rekke arter finner hekkeplasser i dette området. For noen av artene er det blant de høyest registrerte tetthetene i Nord-Norge.

De alternativ som vil ha minst konsekvenser for faunaen i området som omfattes av kommunedelplanen er alternativ 0, utvidelse av eksisterende E6 og alternativ 4. Alternativ 1 som skjærer over Skibotn sentrum i furuskogen regnes som middels negativt for naturmiljøet. Det andre alternativet som peker seg ut som middels negativt er alternativ 2.

Resterende alternativer vil etter vår vurdering ha stor negativ innvirkning på dyre- og fuglelivet i dalføret. Både alternativ 3, kystalternativet og alternativ 5, E8 fra Fossmo til Kidholmen, må regnes som nasjonalt og regionalt viktige områder for dyre- og fuglelivet og kan ikke anbefales utbygd. Skibotndalen og spesielt området langs elva fungerer som en svært viktig leder for store deler spurvefugltrekket ut av Troms Fylke både vår og høst. Tusener på tusener av spurvefugl følger elve-kantskogen inn i Finland, en eventuell ny vei i dette området vil kunne ha alvorlige konsekvenser med hensyn til kollisjon fugl/bil.

6 Summary

A 132 species of birds are registered in the investigation area, 88 of these are found breeding. 30 of these are mainly found in the sea and/or at the beachshores of Skibotn. The valley along the Skibotn river is especially rich on passerines, and the rich and medium rich birchforest from Fossmo to Kidholmen has a high density of breeding passerines and gamefowl. For some of the species, the densities are among the highest registered in northern Norway. The landscape on both sides of the river containing a mosaic of Birch, Alder/Bird cherry and Pine which forms breeding areas for a number of species. The alternative which has least consequences for birds and mammals in the area affected by Kommunedelplan Skibotn E6-E8 is Alternative 1, the other alternatives with fewer negative consequences is alternative 2 and Alternative 3. All the other alternatives are considered having major effects on the wildlife in the area. The area along the river is a very important migration route for passerines in Troms County both spring and autumn. Thousands of birds are following the riverine forest till Finland, and it could have serious consequences with regard to conflicts between cars and birds.

7 Litteratur

- Anonym 1996. Ny rødliste for truede fugler og pattedyr. Pressemelding fra Direktoratet for naturforvaltning 16.12.96.
- Fremstad, E. Korsmo, H. Sloreid, S-E & Spidsø, T. 1992 konsekvenser for dyreliv og vegetasjon ved utbygging av ny E18 i nordre Vestfold.- NINA oppdrags-melding 167: 1-30.
- Fylkesmannen i Troms, Miljøvernnavdelingen 1997, Utdrag fra Viltkartverket
- Kålås, J.A., Framstad, E., Pedersen H.C. & Strand, O. 1995 Terrestrisk naturovervåking, Fjellrev, hare smågnagere, fugl og næringskjedestudier i TOV-områdene, 1994. NINA Oppdragsmelding 367: 1-52.
- NGU 1975, (Neeb, P. R.), Råstoffundersøkelse i Nord-Norge, Oppdrag 1336/9B, Kvartærgeologiske undersøkelser i Storfjord kommune, Troms Fylke.
- Statens Vegvesen 1995 Konsekvensanalyse, Handbok 140.
- Strann, K-B. 1989, LRSK-rapport 1987, Krykkja 12, 15-19.
- Svalastog, D. & Fremstad, E. 1996. 5. Fugler og mindre pattedyr. I Erikstad, L. (red.): forsvarets relokalisering Gardermoen- Konsekvenser for natur, forurensning og avrenning. NINA oppdragsmelding 457: 40-49.

ISSN 0802-4103
ISBN 82-426-0846-6

495

NINA
OPPDRAGS-
MELDING

NINA Hovedkontor
Tungasletta 2
7005 TRONDHEIM
Telefon: 73 58 05 00
Telefax: 73 91 54 33

NINA
Norsk institutt
for naturforskning